

Rättsfallssamlingen

Mål C-456/11

**Gothaer Allgemeine Versicherung AG m.fl.
mot
Samskip GmbH**

(begäran om förhandsavgörande från Landgericht Bremen)

”Civilrättsligt samarbete — Förordning (EG) nr 44/2001 — Artiklarna 32 och 33 — Erkännande av domstolsavgöranden — Begreppet ’dom’ — Verkningarna av ett domstolsavgörande på den internationella behörigheten — Prorogationsklausul”

Sammanfattning – Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 15 november 2012

1. *Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område — Förordning nr 44/2001 — Erkännande och verkställighet av domar — Begreppet dom — Avgöranden varigenom en domstol förklarar sig obehörig på grund av en prorogationsklausul — Omfattas*

(Rådets förordning nr 44/2001, skälen 2, 6, 16 och 17 samt artikel 32)

2. *Civilrättsligt samarbete — Domstols behörighet och verkställighet av domar på privaträttens område — Förordning nr 44/2001 — Erkännande och verkställighet av domar — Avgöranden varigenom en domstol förklarar sig obehörig på grund av en prorogationsklausul — Erkännande av såväl domslutet som domskälen*

(Rådets förordning nr 44/2001, artiklarna 32 och 33)

1. Artikel 32 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att den även avser ett avgörande varigenom en domstol i en medlemsstat förklarar sig obehörig på grund av en prorogationsklausul, oberoende av hur ett sådant avgörande kvalificeras i en annan medlemsstats rätt.

Nödvändigheten av en sådan tolkning av begreppet dom, vilken måste göras självständigt, styrks dels av syftena med förordning nr 44/2001, såsom dessa framställs i skälen 2 och 6 i förordningen, vilka avser en förenkling av formaliteterna för erkännande och verkställighet av domar respektive fri rörlighet för dessa, dels av principen om ömsesidigt förtroende mellan domstolar, vilken enligt skälen 16 och 17 har inspirerat inrättandet av systemet i förordning nr 44/2001.

Det ömsesidiga förtroendet skulle nämligen sättas på spel om en domstol i en medlemsstat kunde vägra att erkänna en dom varigenom en domstol i en annan medlemsstat har förklarat sig obehörig på grund av en prorogationsklausul. Det skulle strida mot det system som inrättats i förordning nr 44/2001 om en domstol i en medlemsstat kunde vägra att erkänna ett sådant avgörande, eftersom en sådan vägran skulle kunna hindra bestämmelserna avseende fördelningen av behörighet mellan medlemsstaternas domstolar i kapitel II i förordningen från att fungera väl.

(se punkterna 25– 29 och 32 samt punkt 1 i domslutet)

2. Artiklarna 32 och 33 i förordning nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en prorogationsklausuls giltighet som slås fast i skälen i ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut binder den domstol vid vilken erkännandet av ett avgörande – varigenom en domstol i en annan medlemsstat har förklarat sig obehörig på grund av en sådan klausul – har gjorts gällande.

Det skulle nämligen strida mot förbudet att ompröva en dom i sak, vilket föreskrivs i artikel 36 i förordning 44/2001, om en domstol i den medlemsstat där domen görs gällande kunde ogiltigförklara en prorogationsklausul som en domstol i ursprungsmedlemsstaten har förklarat giltig, bland annat i en situation där den sistnämnda domstolen skulle ha kunnat förklara sig behörig om en sådan klausul inte hade funnits. I det sistnämnda fallet skulle ett sådant fastslående från en domstol i den medlemsstat där domen görs gällande inte bara sätta i fråga den mellanliggande slutsatsen från domstolen i ursprungsmedlemsstaten avseende prorogationsklausulens giltighet, utan även den domstolens beslut att själv förklara sig obehörig.

Begreppet rättskraft i unionsrätten, vilket är relevant för att fastställa verkan av ett sådant avgörande, avser heller inte enbart domslutet i det aktuella domstolsavgörandet, utan omfattar även de skäl i avgörandet som utgör nödvändigt stöd för domslutet och som därför är oskiljbara från detsamma.

(se punkterna 38, 40 och 43 samt punkt 2 i domslutet)